

MESURA DE GOVERN PER UN PACTE A CIUTAT VELLA

**Plenari del Consell Municipal
29 d'octubre de 2010**

Ajuntament de Barcelona

MESURA DE GOVERN PER UN PACTE A CIUTAT VELLA

A partir de l'any 1987, i coincidint amb l'inici del tercer mandat municipal democràtic, l'Ajuntament de Barcelona decideix que la recuperació de Ciutat Vella, és un assumpte de la màxima prioritat. Tant és així que malgrat l'Estat havia creat instruments com les Àrees de Rehabilitació Integral, per afrontar la recuperació dels barris vells de les ciutats, es decideix complementàriament la creació d'una empresa mixta específica –Procivesa- per agilitzar la gestió de sòl i la inversió en el marc del districte.

L'impuls de Procivesa es fa simultàniament a tota l'operació olímpica. VOSA, AOMSA i IMPUSA es constitueixen el mateix any. El que demostra el nivell de priorització que el govern fa de l'actuació de Ciutat Vella.

En els anys següents Procivesa va realitzar una gran activitat planificadora, inversora i de transformació, que ens va fer somiar a tots plegats, que la degradació de Ciutat Vella havia tocat fons, i que començàvem a recuperar terreny respecte de la resta dels districtes de la ciutat. Van ser els anys on es van desenvolupar els Plans Especials de Reforma Interior, i on és van concretar reformes de tant calat, com poden ser la creació de la Rambla del Raval, o l'obertura de l'Avinguda Cambó. Molts indicadors assenyalaven aquesta recuperació, i a més vàrem poder constatar amb satisfacció, que el sector privat començava a invertir-hi, amb el convenciment que per fi aquesta àrea estratègica de la ciutat començava a veure la llum al final del túnel.

Per tot plegat Ciutat Vella es va anar incorporant a la normalitat administrativa, dirigida per un districte amb les mateixes competències de tots els altres, i amb la creació d'una empresa –Focivesa- que donaria continuïtat a Procivesa un cop dissolta, si bé amb menys competències i menys capacitat inversora. És un model “districte versus empresa inversora” i “sectors versus districte” que es repetiria posteriorment en altres llocs de la ciutat. La voluntat d'assolir la normalitat era palesa.

Malgrat tot, al tombant del segle XXI, tres fenòmens irrompien amb força a tota la ciutat, però molt especialment a Ciutat Vella. Ens referim a l'atracció de Barcelona com a destí turístic del màxim nivell mundial després de la cita olímpica, a la onada immigratòria conseqüència d'un cicle econòmic expansiu, i la posterior crisi econòmica on encara estem sumergits.

Tres grans reptes d'origen global, però amb conseqüències locals que

posen novament sobre la taula la necessitat d'una reacció enèrgica, d'una sacsejada, d'un salt d'escala per Ciutat Vella.

Ara pertoca doncs, fer un nou pas endavant. Ens hi juguem molt. Hem de ser conscients que Catalunya i Barcelona estan immersos en un procés de globalització, que alhora és el motor de la nostra economia. I també hem de tenir clar que la nostra imatge al món, és bàsicament la nostra ciutat, i més específicament el seu centre, és a dir Ciutat Vella, per on circulen majoritàriament els nostres visitants. I estem convençuts que haurem de ser capaços de continuar compatibilitzant la voluntat de mostrar-nos i relacionar-nos amb el món sencer, amb la continuïtat i enriquiment de la vida social i ciutadana, tot millorant la seva qualitat. Ciutat Vella és a més a més el centre on hi ha les màximes institucions culturals i de govern del país.

L'aposta del govern és decidida per l'equilibri entre la vida veïnal i el seu paper com a centre del país.

Ciutat Vella no és un districte més de Barcelona. Els seus reptes i la seva centralitat el fan diferent, específic. I per tant, requereix un tractament també específic. En definitiva, hem de retornar a l'excepcionalitat, per recuperar la normalitat pretesa.

Per fer-ho possible proposem quatre excepcions, que concretem en la següent:

MESURA DE GOVERN

1.- L'excepció en la gestió

Pensem que en el cas de Ciutat Vella, l'actual model de gestió i cooperació habitual entre districte i empresa inversora, ja ha donat el màxim de les seves possibilitats, i ha quedat superat per la realitat. El que cal en aquest territori és que inversió transformadora i autoritat administrativa vagin junts i tinguin capacitat operativa i de resposta immediata. Es proposa doncs un nou model de gestió, voluntàriament diferent del que ara mateix regeix a la resta de la ciutat.

La Llei 28/2006 regula la creació de les Agències Estatals per part de l'Estat, i d'altra banda l'article 47 de la Carta Municipal faculta a l'Ajuntament per organitzar els seus organismes d'acord a les formes previstes per l'Estat i la Generalitat. En base a aquestes facultats legals, l'Ajuntament constituirà la Agència de Ciutat Vella (ACV), que inicialment pot tenir totes les competències delegades avui assignades als districtes alhora que mantindrà i recuperarà la tradició inversora iniciada per Procivesa, i continuada més tard per Focivesa, empresa que ara mateix –i com preveuen els seus estatuts- ha iniciat el procés de dissolució.

D'altra banda entenem que això no és suficient per abordar les dinàmiques

actuals que es donen en el centre de la ciutat. En conseqüència, és proposa constituir una comissió social que definirem més endavant, per estudiar la delegació a ACV d'aquelles competències que possibilitin la seva màxima capacitat operativa i transformadora. Questions com l'urbanisme i la gestió patrimonial, la promoció i els serveis turístics, l'habitatge i la seva rehabilitació, la seguretat, la mobilitat, la inspecció de la recollida de la brossa i la neteja, la inspecció del sistema educatiu, la immigració o determinats programes sanitaris i de serveis personals, hauran de ser delegades en graus i matisos diferents a l'Agència.

Aquesta comissió establirà els mecanismes, per tal que les entitats i el teixit social del districte, puguin treballar conjuntament amb l'Agència i tanmateix per establir els convenis de col·laboració pública-privada que donin continuïtat a la llarga tradició en aquest camp, en el marc de les empreses mixtes.

2.- L'excepció normativa

Hem de ser conscients que molta de la legislació i normativa que s'aprova, no és útil per la realitat de Ciutat Vella. La lògica de les coses en un territori amb poc espai públic i de gran densitat, és sovint diferent de la que és necessària en teixits urbans més moderns. En conseqüència entenem que l'Agència haurà de ser vigilant en aquest camp, alhora que propositiva pel que fa al Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

3.- L'excepció inversora

Si volem donar un renovat impuls a Ciutat Vella, el primer que cal constatar és que hem de tornar a pujar el llistó de la inversió. Per aquest motiu hauríem d'aconseguir una inversió mínima de 240 milions d'euros en el proper mandat municipal, doblant la capacitat actual d'inversió municipal.

Entenem que aquesta actuació ha de tenir diversos àmbits d'inversió prioritària com són:

La regeneració continuada de l'estructura urbana i dels equipaments, tot constatant la gran velocitat en que és succeeixen els canvis a Ciutat Vella, i la necessitat d'adaptar-nos amb rapidesa a les noves demandes.

La millora en la rehabilitació dels habitatges, deixant d'esperar que siguin els propietaris els que iniciïn el procés atrets per les subvencions públiques, per passar a ser actors principals, liderant el procés de transformació urbana.

Una forta inversió en educació, superant la fase d'acolliment dels nou vinguts, per donar-los oportunitats reals de millorar el seu aprenentatge, tant pels infants com pels adults, alhora que apostant per l'excel·lència educativa amb l'impuls de projectes referents per la ciutat.

Mantenint i gestionant l'espai públic, tot sent conscients del gran desgast que patim pel seu ús sovint abusiu, i d'altra banda de que serà en aquest espai

on ens juguem la convivència futura. La seva bona gestió ha de marcar el punt d'inflexió en la bona direcció.

Per fer-ho possible l'Ajuntament augmentarà en un 50% la inversió realitzada en el mandat que ara finalitza, i convidarà a d'altres institucions a invertir un mínim de 15 milions d'euros anuals per el mateix fi, amb la voluntat que siguin inversions finalistes e independents d'altres inversions compromeses.

També demanarem que totes les inversions previstes en els seus propis programes per les diferents institucions, referents a Ciutat Vella, es canalitzin pel que fa a la seva execució, a través de ACV.

4.-L'excepció participativa

Cal reconèixer sense embuts que gràcies a un teixit veïnal ric i consolidat, i a la col·laboració mantinguda per aquesta xarxa amb l'Ajuntament durant molts anys, s'han pogut apaivagar i reconduir molts dels problemes que han anat sorgint a Ciutat Vella en els darrers anys. A més a més creiem imprescindible la implicació activa dels actuals residents a Ciutat Vella, en la seva transformació. Per fer-ho possible es pretén crear a través de ACV mecanismes per superar els instruments de participació habituals, tot tendint a fórmules que permetin la corresponsabilitat en el marc de les actuacions i programes que s'emprenguin.

Per a desenvolupar les quatre excepcions proposades, i per constituir l'Agència de Ciutat Vella, és decideix constituir dues comissions, presidides per la Regidora del Districte.

Comissió jurídica.

Tindrà cura de definir els estatuts i competències inicials de la nova Agència de Ciutat Vella, amb l'objectiu d'assolir el màxim grau d'agilitat i independència en la gestió tant pel que fa a l'autoritat com a la inversió.

La Regidora de Ciutat Vella, designarà un ponent i proposarà a l'Alcaldia, la relació de tècnics municipals que consideri necessaris per donar forma a la nova Agència.

És constituirà en el termini d'un mes, i haurà de lliurar les seves conclusions en un termini màxim de quatre mesos.

Comissió social.

Tindrà cura de definir i reflexionar sobre les noves competències que cal incorporar a l'Agència, i també de prioritzar les inversions que cal abordar de manera immediata en el proper mandat. Tanmateix definirà la manera d'avançar en la cogestió amb les entitats del Districte, i d'establir els mecanismes de cooperació públics-privats per a garantir la continuïtat de la inversió.

Per fer-ho possible Foment Ciutat Vella, prepararà i lliurarà en el termini d'un mes, un llistat indicatiu de les inversions previsibles.

La Regidora de Ciutat Vella designarà un ponent i proposarà a l'Alcaldia, la relació de persones i entitats que considera necessàries per reflexionar sobre el nou sistema de gestió i les noves tasques encomanades.

És constituirà en el termini d'un mes, i haurà de lliurar les seves conclusions en

un termini màxim de quatre mesos.

Es convidarà a la Generalitat, a l'Estat i a la resta d'institucions que ho desitgin, a sumar-se a l'esforç inversor i la reflexió comuna.

El Decret d'Alcaldia de constitució de les comissions regularà la participació dels grups polítics municipals.

Aquesta mesura, es basa en el consens, pretén i requereix la complicitat de tots, forces polítiques, socials i institucionals. Es proposa per tant, reeditar un nou pacte per Ciutat Vella.